

Нѣкога, преди много години, когато България била подъ робство, самоковци трѣбвало да работятъ на турскитѣ бейове ангария. Отъ първи мартъ чакъ до Коледа, презъ усиленото лѣтно време, когато полската работа е най-тежка, дори и на Великденскитѣ празници, якитѣ планинци губѣли време и сили въ безплатенъ трудъ. Длѣжни били да копаятъ руда и да я промиватъ и день и нощъ, срѣдъ калъ и дъждове, да я занасятъ на виднята, гдето се лѣло желѣзо, а отъ тамъ въ самокова, гдето се изработвали желѣзнитѣ прѣти. Освенъ съ рудничарство, тѣ били длѣжни да се занимаватъ и съ вжглищарство. Цѣли села трѣбвало да изсичатъ горитѣ и да приготвятъ вжглища за само-

ковитѣ. Други села пѣкъ трѣбвало да пренасятъ съ биволскитѣ си кола готовото желѣзо чакъ въ Цариградъ.

Ако не били рѣдетѣ на женитѣ и децата, които копаели, сѣли и жѣнѣли, самоковскитѣ жители биха били обречени на гладна смъртъ. Защото бейоветѣ погазвали султанскитѣ закони и не плащали нищо на работницитѣ си. Съ бой и наказания тѣ докарвали беззащитнитѣ селяни въ многобройнитѣ видни и самокови, които се редѣли по течението на Искѣра. Карали ги подъ смъртна заплаха да работятъ на дневни и нощни смѣни, непрекъснато, до пълно изтощаване. За почивка отреждали на всѣкого по една малка килийка, тѣсна и тъмна, за да не могатъ да говорятъ помежду